

2013.08.2018

REKOP Przedsiębiorstwo Wielobranżowe Misior Marek; 54-436 Wrocław, ul. Budziszynska 88/6; tel. 0604.07.99.03; www.rekop.eu; e-mail: biuro@rekop.eu

Wrocław, 31.07.2018 r.

Urząd Miasta Lubawka

Plac Wolności 1

58-420 Lubawka

Dotyczy: pisma UM Lubawka z 04.07.2018 r. (znak ROŚIMRW.6220.4.2016)

W nawiązaniu do przedmiotowego pisma poniżej przedstawiam - jako pełnomocnik - wyjaśnienia do uwag i wniosków zgłoszonych przez strony postępowania:

I. Klub Przyrodników w Świebodzinie

1. W ramach procedury administracyjnej dotyczącej środowiskowych uwarunkowań przedsięwzięcia dotyczącego wydobycia porfiru ze złoża Zakładu Górniczego Okrzeszyn II Klub Przyrodników wskazał na występowanie siedliska 6510-podgórskie i nizinne łąki kośne użytkowane ekstensywnie (*Poo-trisetetum flavescens*) w rejonie oddziaływania planowanej eksploatacji kamieniołomu. Zwrócono uwagę na nie uwzględnienie w Raporcie faktu, że siedlisko przyrodnicze 6510 zlokalizowane w rejonie inwestycji może być miejscem występowania 3 gatunków motyli, takich jak modraszek naustitous, m. telejus i czerwoczyk nieparek, związanych z rosnącymi w tym siedlisku roślinami pokarmowymi - krwiściągiem lekarskim oraz szczawiami. Jednak z przeprowadzonych obserwacji terenowych wynika, że wspomniane gatunki roślin, a tym samym związane z nimi gatunki motyli, nie występują w promieniu 500 m od granic złoża. W warunkach górskich wskazane siedlisko przyrodnicze występuje w wielu wariantach w zależności od ukształtowania terenu, wilgotności i sposobu użytkowania, dlatego sam fakt ich występowania nie świadczy o obecności w siedlisku roślin pokarmowych motyli, takich jak krwiściąg lekarski i szczawie. Fragmenty znanych siedlisk tych gatunków można znaleźć dopiero w dolinie Beczkowskiego Potoku i na wschód od wsi Okrzeszyn oraz w północno-zachodniej części wsi Uniemyśl. Stwierdzone obszary odpowiednich siedlisk są więc oddalone i będą dodatkowo osłonięte przez obszar wzgórz osłaniających obszar eksploatacji oraz oddalone od dróg transportu w obrębie kopalni i jej zaplecza, dlatego przy obecnym stanie wiedzy na temat ich rozmieszczenia w otoczeniu inwestycji nie przewiduje się bezpośredniego ani pośredniego oddziaływania kopalni na populacje wymienionych gatunków motyli. Załącznik do niniejszego pisma stanowi dokument sporządzony przez Pana Piotra Wasiaka odnoszący się do powyższych zagadnień.

2. Suplement do Raportu o oddziaływaniu na środowisko polegającego na kontynuacji eksploatacji i przeróbki porfiru z udokumentowanego złoża „Uniemyśl”- miejscowość Okrzeszyn, gmina Lubawka, powiat kamiennogórski, województwo dolnośląskie (działki nr 486/327 i 491/327 obręb Okrzeszyn) - dalej Raport - stanowi *„Analiza oddziaływania przedsięwzięcia pn. wydobywanie kopaliny i przeróbka ze złoża porfiru „Uniemyśl” na środowisko przyrodnicze, w tym na obszary Natura 2000.”* K. Świerkosz, P. Wasiak, T. Gottfried, Wrocław 2017. W przedmiotowym opracowaniu - i dodatkowych wyjaśnieniach - kierowanych do RDOŚ we Wrocławiu, w sposób kompletny odniesiono się do uwarunkowań przyrodniczych omawianego obszaru co znajduje pośrednio potwierdzenie w postanowieniu Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska we Wrocławiu z 22.03.2018 r. uzgadniającego realizację przedmiotowego przedsięwzięcia.

3. Przedsięwzięcie, a ściślej jego kontynuacja, realizowane będzie w obrębie istniejącego wyrobiska eksploatacyjnego i dróg technologicznych łączących wyrobisko z drogą powiatową nr 3462D. Na potrzeby przedsięwzięcia nie będą zajmowane dodatkowe tereny sąsiadujące z nim. Fakt ten determinował zakres rzeczowy analizy przyrodniczej i zawarcie w niej gatunków i siedlisk fizycznie występujących na przedmiotowym obszarze i w jego sąsiedztwie. Dotyczy to również wymienionych w uwagach Klubu Przyrodników grzybów.

4. W analizie przyrodniczej stwierdza się: *„Obszar przedsięwzięcia leży przy południowej granicy korytarza ekologicznego GKZ-6C Karkonosze - Góry Stołowe (2011) wcześniej pod nazwą KZ-4A Góry Stołowe-zachód. Na omawianym odcinku korytarz ten rozciąga się od Okrzeszyna po obszary rolne na południe od Chełmska Śląskiego, obejmując pas o szerokości 3,5 km. Z uwagi na peryferyjne położenie oraz niewielką powierzchnię zajmowaną przez przedsięwzięcie, samo wydobywanie kopaliny nie będzie kolidować z położeniem w obrębie korytarza. Ewentualny transport kopaliny musi jednak zostać rozwiązany w sposób nie powodujący upośledzenia tej funkcji”*. Mając na uwadze przedmiotowy zapis jeżeli transport zewnętrzny będzie prowadzony drogą powiatową nr 3462D na odcinku Okrzeszyn - Chełmsko Śl.) to odbywać będzie się on zgodnie z obowiązującymi na tej drodze ograniczeniami tonażowymi oraz ewentualnie ilościowymi. Mając to na uwadze, należy stwierdzić, że realizowany w ten sposób transport nie będzie w znaczący sposób naruszał ciągłości przedmiotowego korytarza ekologicznego - popadając w skrajność można stwierdzić, że ruch każdego pojazdu może naruszyć ciągłość istniejącego korytarza ekologicznego.

5. Akcentuje się fakt, że droga powiatowa nr 3462D należy do publicznego (otwartego) układu komunikacyjnego i korzystanie z niego jest powszechnie dostępne. Prowadzenie badań w zakresie jej uciążliwości dla środowiska społecznego i przyrodniczego leży w gestii zarządzającego drogą i ustalaniu ewentualnych ograniczeń. W przypadku stosowania się do ograniczeń wyznaczonych na danym fragmencie drogi nie ma merytorycznego uzasadnienia do przedstawiania oddziaływania ruchu pojazdów na środowisko.¹

6. Mając na uwadze fragment postanowienia RDOŚ we Wrocławiu: „*Ponieważ praca Kopalni będzie wiązała się z koniecznością prowadzenia transportu zewnętrznego, a rejon Kopalni posiada relatywnie słabo rozwiniętą sieć infrastruktury drogowej należy przeanalizować i wskazać sposób wywozu kopaliny, który nie spowoduje znaczącego obciążenia tej infrastruktury.*”, Inwestor podjął decyzję o realizowaniu transportu **zgodnie z ograniczeniami na drodze nr 3462D** do czasu uzgodnienia trasy alternatywnej drogi transportu technologicznego omijającej wieś Okrzeszyn i Uniemyśl oraz nie kolidującej z centrum Chełmska Śl. Wykonanie przedmiotowej drogi technologicznej uzgodnione zostanie w odrębnej ocenie oddziaływania na środowisko. Inwestor prowadzi w chwili obecnej ~~zaawansowane~~ prace organizacyjne i merytoryczne związane z opracowaniem przebiegu tej trasy i jej ostatecznego kształtu. Decyzję o podjęciu starań w celu realizacji tej trasy podjęto właśnie po ocenie możliwego wpływu na stan środowiska przyrodniczego i społecznego w rejonie Okrzeszyna, Uniemyśla i Chełmska Śl.

7. Przedsięwzięcie samo w sobie - co wykazano w Raporcie nie będzie miało wpływu na zabytki. Poruszanie się transportu obsługującego kopalnię po drodze powiatowej zgodnie z obowiązującymi ograniczeniami tonażowymi eliminuje zasadniczo wpływ na stan zabudowy wsi Okrzeszyn i Uniemyśl (a w tym wymienione w piśmie Klubu Przyrodników Karczmę sadową w Uniemyślu, kościół p.w. św. Mateusza w Uniemyślu, zabytkowy rynek w Chełmsku Śląskim).

II. Gospodarstwo agroturystyczne „Zieleń” i Stowarzyszenie „Dolina Zadnrny”²

1. *„Hałas i zapylenie, które zniechęcą turystów do dłuższego pobytu w naszych stronach”*

---

¹ Tworzenie modelu matematycznego uciążliwości transportu obsługującego kopalnię zakładającego wykorzystanie samochodów o tonażu do 25 ton z częstotliwością 10 kursów na godzinę nie ma sensu ponieważ wariant taki jest niemożliwy z powodu istniejących ograniczeń tonażowych na drodze powiatowej oraz że brak jest przyzwolenia społecznego na takie rozwiązanie.

² Odpowiedzi udzielono łącznie ponieważ uwagi zawarte w pismach obu stron zasadniczo pokrywają się co do zawartości merytorycznej. Za punkt odniesienia przyjęto uwagi gospodarstwa agroturystycznego „Zieleń”

Emisja hałasu i zapylenia związanych z realizacją przedsięwzięcia zawiera się - co wykazano w Raporcie - w granicach jego realizacji. Uwagę tę należy uznać za irracjonalną bo samo przedsięwzięcie nie koliduje z atrakcjami turystycznymi gminy.

2. *„Intensywny transport ciężarowy drogą, która jest obecnie najchętniej uczęszczaną przez rowerzystów trasą. (Przewóz kamienia skutecznie odetnie Chełmsko Śląskie od napływu turystów z terenu Czech)”*

Ponownie stwierdza się, że Inwestor do czasu realizacji drogi technologicznej będzie prowadził transport obsługujący kopalnię zgodnie z istniejącymi ograniczeniami na drodze powiatowej.

3. *„Niszczenie biosfery w cennym obszarze Natura 2000 (raport o oddziaływaniu inwestycji na środowisko stwierdza, że nie będzie ono istotne, ale nie zaprzecza, że nastąpi. Co gorsza raport nie przewiduje jak mocno wieloletnia eksploatacja kamieniołomu zniszczy „turystyczny paradygmat” gminy, którego ważnym składnikiem są przyrodnicze walory otoczenia)”*

a/ Każdy rodzaj działalności ludzkiej związanej z przemysłem, rolnictwem czy też transportem powoduje wpływ na stan środowiska przyrodniczego i społeczne. Dlatego też przedsięwzięcia takie podlegają ocenie oddziaływania na środowisko, która pozwala na określenie skali tego zjawiska. W przypadku omawianego przedsięwzięcia zebrany materiał pozwolił na stwierdzenie - zaakceptowane przez organy opiniujące – że nie będzie ono istotne.

b/ Przyrodnicze walory otoczenia nie ulegną zasadniczej zmianie gdyż przedsięwzięcie realizowane będzie w obrębie istniejącego już kamieniołomu i dróg technologicznych a jego wpływ na sąsiadujące tereny przyjęto jako akceptowalny z punktu widzenia stanu i potrzeb środowiska społecznego i przyrodniczego.

4. *„Utrata przez wsie Okrzeszyn i Uniemyśl atrybutów enklaw ciszy i spokoju.”*

Na potrzeby Raportu sporządzono ocenę emisji hałasu, pylenia i związków lotnych związanych ze spalaniem paliw płynnych. Ewentualny niekorzystny wpływ tych zjawisk zawiera się w granicach użytkowania Inwestora. Jednoznacznie stwierdzono też, że w obszarze możliwego oddziaływania przedsięwzięcia nie ma stref chronionych akustycznie (w tym zabudowy zagrodowej czy też jednorodzinnej).

5. *„Niszczący wpływ ciężkiego transportu drogami publicznymi na cenne obiekty jakimi są poniemiecka zabudowa mieszkalna w Uniemyślu, rynek w Chełmsku Śląskim i jeden z najcenniejszych zabytków naszego regionu - Karczma Sądowa w Uniemyślu (raport o*

oddziaływaniu inwestycji na środowisko nie obejmuje badawczym zasięgiem dróg publicznych)"

Zagadnienie omówiono powyżej.

6. *„Zmiana rozpoznawalnej marki naszej gminy z turystycznej w kierunku przemysłowo - wydobywczej.”*

a/ Kamieniołom leżący na styku miejscowości Okrzeszyn i Uniemyśl już teraz - jako przedsięwzięcie istniejące - stanowi o obliczu gminy Lubawka (w relatywnie niewielkim zakresie. Trudno więc za zasadne przyjąć kategoryczne stwierdzenie o zmianie oblicza całej gminy z racji dalszego funkcjonowania przedsięwzięcia.

7. *„Długi okres eksploatacji kamieniołomu, który zgodnie z zawartymi w postanowieniu RDOŚ wytycznymi wyniesie co najmniej 16 lat i który w związku z sezonowością wydobycia znacznie się wydłuży.”*

a/ Długość realizacji przedsięwzięcia wynika wprost z wielkości zasobów kopaliny pozostałej do wydobycia i możliwej jej rocznej wielkości określonej w decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach przedsięwzięcia.

b/ Należy przyjąć, że określona wielkość wydobycia i sposób jego realizacji pozwalają na funkcjonowanie kamieniołomu nie naruszające zasad środowiskowych. Tym samym można stwierdzić, że kamieniołom będzie stanowił trwały element krajobrazu gminy lecz nie będzie naruszał jej standardów środowiskowych.

Ponadto:

- *„Bardzo istotnym aspektem wprowadzenia kamieniołomu w turystyczny pejzaż gminy jest fakt, że najbardziej intensywna produkcja kruszyw drogowych zbiega się w czasie ze wzmożonym ruchem turystycznym w sezonie letnim. Tych dwóch skrajnie odmiennych sposobów eksploatacji obszaru Natura 2000 nie można pogodzić”*

a/ Kopalnia „Okrzeszyn” istnieje. Trudno więc mówić o jej wprowadzaniu w turystyczny pejzaż gminy Lubawka.

b/ Określone w raporcie i postanowieniu RDOŚ we Wrocławiu warunki funkcjonowania kamieniołomu w zasadzie wykluczają jego negatywny wpływ na „wzmożony ruch turystyczny” gdyż możliwe negatywne oddziaływanie przedsięwzięcia zawiera się w jego granicach. Należy przypomnieć, że powierzchnia (obszar górniczy) omawianego przedsięwzięcia wynosi 3,42 ha (0,0342 km²) co przy powierzchni gminy Lubawka wynoszącej 138,1 km² wynosi jej 0,025% powierzchni. W odniesieniu do obszarów Natura 2000:

- Obszar Specjalnej Ochrony ptaków Sudety Wałbrzysko-Kamiennogórskie PLB020010
- powierzchnia 31574,1 ha, udział w powierzchni obszaru przedsięwzięcia: 1,08%
- Specjalny obszar ochrony siedlisk Góry Kamienne PLH020038 24098,9 ha udział w powierzchni obszaru przedsięwzięcia: 1,42%.

Wartości te wskazują, jaki realny możliwy wpływ ma przedsięwzięcie na turystyczny pejzaż gminy i „eksploatację” obszarów N2000.

c/ Analiza materiałów dostępnych na stronie internetowej gminy Lubawka wskazuje, że bezpośrednim sąsiedztwie przedsięwzięcia nie przebiegają wyznaczone szlaki turystyczne.

- *„Budowa drogi S3 doprowadzi do zwiększenia liczby inwestycji przemysłowych w Lubawce, a gmina zostanie przecięta drogą szybkiego ruchu. Konieczność zachowania mikroobszarów zapewniających naturalny dobrostan mieszkańcom jest oczywista. Uniemyśl i Okrzeszyn taki mikroobszar tworzą.”*

W przedmiotowych wyjaśnieniach wskazuje się na konieczność swoistej równowagi działalności przemysłowej człowieka i jego oczekiwań w zakresie środowiska społecznego i przyrodniczego. Raport omawia *de facto* przedsięwzięcie już istniejące, na którego dalszą realizację nałożono określone warunki - wymienione w Raporcie, analizie przyrodniczej oraz w postanowieniu RDOŚ - pozwalające zapewnić (utrzymać) „*naturalny dobrostan*” czy też walory przyrodnicze „*mikroobszaru*”.

- *„Słowo turystyka jest w Raporcie o oddziaływaniu inwestycji na środowisko użyte tylko raz, w rozdziale o rekultywacji. Te zbiegi, jeśli w ogóle zostaną przeprowadzone to dopiero po wielu latach niszczącej działalności turystyczną.”*

Obawy zgłaszającego uwagi należy odebrać jako wyraz troski o oblicze gminy Lubawka jak i samego rejonu Uniemyśla i Okrzeszyna. Należy jednak mieć na uwadze oczekiwania i potrzeby możliwie wszystkich mieszkańców gminy- w tym przedsiębiorców prowadzących działalność przemysłową. Idea zrównoważonego rozwoju jest pojęciem wielopłaszczyznowym, oddającym również konieczność godzenia w społeczeństwie rozwiniętym przemysłowo i gospodarczo wielu rodzajów działalności i oczekiwań środowiskowych. Trudno zatem polemizować ze stwierdzeniem o działalności „*niszczącej działalności turystyczną*” skoro ma być prowadzona na określonych warunkach i poddawana kontroli uprawnionych do tego organów administracyjnych.

III. Wniosek mieszkańców Lubawki

1. „Złóża porfiru „Uniemyśl” leżą na cennym terenie objętym ochroną w ramach obszaru „Natura2000” ze względu na ważne siedliska zwierząt i roślin. To istotny korytarz ekologiczny dla zwierząt migrujących. Efekt kumulacji negatywnych wpływów z eksploatacji kamieniołomu doprowadzi do zniszczenia zarówno walorów przyrodniczych gminy jak też zdecydowanie wpłynie na pogorszenie jakości życia oraz zdrowia ludzi tu mieszkających i wypoczywających.”

Przedmiotowa uwaga w istocie rzeczy niesie ze sobą taką samą zawartość merytoryczną jak zagadnienia wskazane przez inne strony zgłaszające uwagi. Do zagadnień tych odniesiono się powyżej.

Ponadto:

a/ w niniejszych wyjaśnieniach jednoznacznie stwierdzono, że transport zewnętrzny obsługujący kopalnię „Okrzeszyn” do czasu uzgodnienia i wybudowania planowanej drogi technologicznej łączącej kopalnię z Chełmskiem Śl. (poza jego centrum - na wylocie w stronę Lubawki) omijającym zabudowania wsi Okrzeszyn i Uniemyśl będzie prowadzony istniejącymi drogami otwartego układu komunikacyjnego z uwzględnieniem obowiązujących na nich ograniczeń. Tym samym za bezprzedmiotowe można uznać uwagi mieszkańców Lubawki o możliwej degradacji Chełmska Śl., utracie wartości gruntów czy też znacznym obniżeniu walorów turystycznych tego rejonu.

b/ Inwestor przeanalizował możliwe rozwiązania w zakresie w zakresie transportu urobku i podjął stosowne kroki w celu realizacji rozwiązania docelowego to jest budowy drogi technologicznej łączącej bezpośrednio kopalnię z drogą powiatową na wysokości Chełmska Śl. z pominięciem terenów zabudowanych i dróg publicznych.

6. Omawiana powyżej koncepcja (zamierzenie) stworzenia alternatywnej trasy (wewnętrznej drogi technologicznej) łączącej bezpośrednio kamieniołom z punktem docelowym zlokalizowanym w granicach (lub na obrzeżach) Chełmska Śląskiego będzie podlegać weryfikacji przyrodniczej i społecznej w ramach obowiązujących przepisów administracyjnych oraz prawnych.

7. Zastrzeżenia co do możliwości utraty przez gminę jej turystycznego charakteru „*turystycznego paradygmatu*” czy też utraty „*enklaw ciszy i spokoju*” należy uznać za zbyt daleko idące:

- kopalnia „Okrzeszyn” funkcjonuje od lat na terenie gminy,

- kontynuacja eksploatacji i przeróbki odbywać będzie się w granicach istniejącego wyrobiska,
- dane zebrane w Raporcie jednoznacznie wskazują na brak negatywnego wpływu na stan środowiska przyrodniczego i społecznego poza granicami przedsięwzięcia.

Z Poważaniem

Marek Miśior

REKOP Przedsiębiorstwo Wielobranżowe
Marek Miśior
54-436 Wrocław, ul. Budziszewska 88/6
tel. 604 079 903
NIP 894-124-56-95 REGON 932822150